

รายงานฉบับสมบูรณ์ ครั้งที่ 1
โครงการ จัดทำโพลมาตรฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ

เสนอ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
เลขที่ 88/24 ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โดย
บริษัท ซูเปอร์โพล จำกัด (SUPER POLL)
เลขที่ 899 / 191 หมู่บ้านนันทวัน พระราม 9 – อ่อนนุช
ถนน อ่อนนุช แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพฯ 10250
มือถือ 087.33.555.99 สำนักงาน 02.0515.928
www.superpoll.co.th

มีนาคม 2562
(สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537)

เปิดผลสำรวจวิจัยผู้บริโภค

เรื่อง พฤติกรรมการใช้ฉลากผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ร่วมกับสำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) ได้จัดทำโพลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ฉลากผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 2,112 ตัวอย่าง ซึ่งดำเนินการระหว่างวันที่ 1 – 26 มีนาคม 2562 ที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรับฟังความคิดเห็นประชาชนในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน (ในกรณีนี้คือเรื่องสุขภาพที่มาจากพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ) ซึ่งจะเป็นข้อมูลประกอบในการดำเนินการเชิงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในการปรับปรุงสัญลักษณ์และเลขทะเบียน (เลข อย.) ที่ได้รับการอนุญาตจาก อย.พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ได้ว่าผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย.รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค คือ อาหาร (ร้อยละ 89.4) ยาและเวชภัณฑ์ (ร้อยละ 86.4) เครื่องสำอาง (ร้อยละ 60.1) รองลงมาเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ได้แก่ ยานอนหลับ ยาลดความอ้วน เป็นต้น (ร้อยละ 40.6) และผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภคที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ได้น้อยที่สุด คือ เครื่องมือแพทย์ ได้แก่ หน้ากากอนามัย ถุงยางอนามัย เป็นต้น (ร้อยละ 32.1) วัตถุอันตราย ได้แก่ น้ำยาทำความสะอาดพื้น/ฝาผนัง/เครื่องสุขภัณฑ์ เป็นต้น (ร้อยละ 27.2) และเมื่อสอบถามถึงสถานที่หรือแหล่งที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ (ยา อาหาร เครื่องสำอาง หน้ากากอนามัย เครื่องสำอาง) เหล่านี้ ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าถึงผลิตภัณฑ์และเลือกซื้อจากห้างสรรพสินค้า (ร้อยละ 42.8) ร้านสะดวกซื้อ/โชว์ห่วย (ร้อยละ 31.0)

สิ่งที่น่าพิจารณาของกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่ง คือไม่ได้สังเกตเห็นเลข อย.ก่อนเลือกซื้อสินค้า (ร้อยละ 55.9) และ ไม่รู้ว่าเลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน (ร้อยละ 55.4) จึงได้ถามความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องรูปแบบของเลข อย.ที่ประชาชนอยากเห็น ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งที่เห็นด้วยหากมีการแสดงเลข อย.บนทุกผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 80.7) และเห็นด้วยที่รูปแบบของเลข อย.จะมีความแตกต่างกันในแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 67.6) เพื่อให้ประชาชนสามารถจำแนกได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทใดก่อนเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เหล่านั้น รวมถึงเมื่อให้มีการเลือกรูปแบบของเลข อย.ที่จะปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์เพื่อแสดงถึงการมีมาตรฐานและปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกแบบให้มีกรอบเลขทะเบียนที่มีสัญลักษณ์ อย. อยู่ทีกรอบดังกล่าว (ร้อยละ 84.4)

ทั้งนี้จากผลสำรวจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงมีพฤติกรรมการอ่านฉลากก่อนซื้อสินค้า (ร้อยละ 45.2 อ่านบางครั้ง/ ร้อยละ 13.5 อ่านทุกครั้ง) และมีความเข้าใจในการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ (ยา อาหาร เครื่องสำอาง หน้ากากอนามัย น้ำยาล้างจาน) อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.7) จึงได้สอบถามถึงสาเหตุดังกล่าวค้นพบว่า ตัวอักษรบนฉลากเล็กเกินไป (ร้อยละ 22.4) ฉลากไม่ดึงดูดไม่น่าสนใจ (ร้อยละ 19.7) ข้อมูลบนฉลากเข้าใจยาก

(ร้อยละ 15.3) และรูปแบบของฉลากผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ท่านสนใจอยากอ่าน คือ สัญลักษณ์ (ร้อยละ 44.3) ข้อความ (ร้อยละ 26.5) ตาราง (ร้อยละ 13.7) อีกทั้งผู้บริโภคได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงข้อมูลที่ควรมีบนฉลากผลิตภัณฑ์ (ยา อาหาร เครื่องสำอาง หน้ากากอนามัย น้ำยาล้างจาน) ได้แก่ ส่วนประกอบ/ส่วนผสม (ร้อยละ 25.6) วันผลิต-วันหมดอายุ (ร้อยละ 25.0) ประโยชน์/สรรพคุณ/คุณสมบัติ (ร้อยละ 11.2) วิธีใช้ (ร้อยละ 10.2) ราคา (ร้อยละ 7.4) อย. รับรอง (ร้อยละ 6.5) ขนาด/ปริมาณ (ร้อยละ 6.0) ชื่อแบรนด์/ชื่อผู้ผลิต (ร้อยละ 4.4) ผลข้างเคียง/ข้อควรระวัง (ร้อยละ 3.7) เป็นต้น และมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์ และรูปแบบเลข อย. ได้แก่ รูปแบบขนาดและสีสันทองตัวอักษรควรมีความโดดเด่น ข้อมูลน่าอ่าน (ร้อยละ 63.0) ควรมีการจัดวาง ข้อความให้เป็นระเบียบเป็นสัดส่วน (ร้อยละ 11.4) ควรใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่ายข้อความไม่ซับซ้อน และมีความชัดเจน (ร้อยละ 9.3) ควรมีการระบุความหมายของเลข อย. แต่ละตัว (ร้อยละ 8.4) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นที่จะสนับสนุนค่อนข้างมากหากในอนาคตสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเลข อย. (ค่าเฉลี่ยที่ 6.55 จากค่าสูงสุดอยู่ที่ 10) และสนับสนุนค่อนข้างมาก ที่จะเห็นเลข อย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 6.19 จากค่าสูงสุด 10)

สารบัญ

	หน้า
เปิดผลสำรวจวิจัยผู้บริโภค	ก
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 วิธีการดำเนินงาน	1
1.1 วิธีการดำเนินงาน	1
1.2 เครื่องมือวัด (Measurement)	3
1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	4
1.4 การตรวจสอบความถูกต้องและการวิเคราะห์ข้อมูล	5
1.5 การปกปิดข้อมูล	5
1.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	5
บทที่ 2 ผลการสำรวจ	7
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับฉลากบนผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา,อาหาร,เครื่องสำอาง,หน้ากากอนามัย,น้ำยาล้างจาน)	7
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	14
ภาคผนวก	17
ภาคผนวก ก.	18
แบบสอบถาม	18
ภาคผนวก ข.	21
ภาพขณะปฏิบัติงาน (ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม)	21
ภาคผนวก ค.	27
สื่ออินโฟกราฟิก (Infographic)	27

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่า ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	7
ตารางที่ 2	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติท่านเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) ผ่านช่องทางใด	7
ตารางที่ 3	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติก่อนท่านเลือกซื้อสินค้าท่านมักจะสังเกต เลข อย. ข้างบรรจุภัณฑ์ หรือหีบห่อทุกครั้งหรือไม่	8
ตารางที่ 4	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติ ก่อนซื้อสินค้า ท่านอ่านฉลากหรือไม่	8
ตารางที่ 5	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านมีความเข้าใจการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) มากน้อยเพียงใด	9
ตารางที่ 6	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านรู้หรือไม่ว่าเลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน	9
ตารางที่ 7	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่รูปแบบของเลข อย. แตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์	9
ตารางที่ 8	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านอยากเห็นเลข อย. ในทุกผลิตภัณฑ์หรือไม่	10
ตารางที่ 9	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติเวลาท่านซื้อสินค้าท่านใช้ข้อมูลอะไรในการตัดสินใจเลือกซื้อ	10
ตารางที่ 10	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านอยากเห็นรูปแบบของ เลข อย. แบบใดที่ปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์ และทำให้ท่านเชื่อว่าสินค้าดังกล่าว มีมาตรฐาน และปลอดภัย	11
ตารางที่ 11	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง สาเหตุใดที่ท่าน ไม่อ่านข้อมูลบนฉลาก	11
ตารางที่ 12	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่าฉลากบนผลิตภัณฑ์รูปแบบใดที่ทำให้ท่านสนใจอยากอ่าน	12
ตารางที่ 13	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่าควรมีข้อมูลอะไรบ้างบนฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน)	12
ตารางที่ 14	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โปรดระบุข้อเพื่อให้ อย. นำมาปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์และรูปแบบของเลข อย.	13
ตารางที่ 15	แสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง ท่านอยากเห็น เลข อย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกัน มากน้อยเพียงใด	14
ตารางที่ 16	แสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง ถ้าในอนาคตหาก อย. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ เลข อย. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด	14
ตารางที่ 17	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	14
ตารางที่ 18	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	15
ตารางที่ 19	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด	15

ตารางที่ 20	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง อาชีพประจำของผู้ตอบแบบสอบถาม	16
ตารางที่ 21	แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง รายได้ส่วนตัวต่อเดือน	16

บทที่ 1 วิธีการดำเนินงาน

1.1 วิธีการดำเนินงาน

1.1.1 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป ครอบคลุมทั่วภูมิภาคทั่วประเทศ

1.1.2 ระเบียบวิธีวิจัย

คณะวิจัยจะใช้การวิจัยเชิงปริมาณด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Methodology) ในการทำโพล โดยทำการสำรวจระดับบุคคล คือ ประชากรเป้าหมายประชาชนคนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดของการศึกษาและใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไปในการพัฒนาเครื่องมือสำรวจ การทดสอบเครื่องมือ จากนั้นนำเข้าสู่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตามลำดับ

การเลือกตัวอย่าง (Sampling Method) และขนาดตัวอย่าง (Sample Size)

การเลือกตัวอย่างจะเป็นการเลือกตัวอย่างที่เป็นไปตามหลักการสองประการคือ หลักของความเป็นตัวแทนทางสถิติต่อกลุ่มประชากรเป้าหมาย (Representativeness) และหลักของความคลาดเคลื่อน (Errors) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบฐานข้อมูลประชากรเป้าหมายของ อย. และกรอบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) โดยคณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล จะมุ่งเน้นในวิชาชีพด้านระเบียบวิธีวิจัยที่พยายามลดทอน ความคลาดเคลื่อนและอคติ (Errors & Biases) ออกจากการออกแบบสำรวจโพลครั้งนี้ให้เหลือน้อยที่สุดตามหลักวิชาการที่เป็นสากล

การกำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ในการเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยได้มีระเบียบวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างและการเลือกตัวอย่างโดยพิจารณาวัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้ ซึ่งพบว่า ขนาดตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ที่เหมาะสมกับโครงการศึกษารั้งนี้จะเป็นการกำหนดขนาดตัวอย่างที่สอดคล้องกับการเลือกตัวอย่างโดยคำนึงถึงค่าผลกระทบจากการเลือกตัวอย่างที่มากกว่า 1 ชั้น ตามสมการที่ปรากฏนี้

$$\begin{aligned}n' &= \frac{Z_{\alpha/2}^2 (P \cdot Q)}{d^2} \\n_{srs} &= \frac{N \cdot n'}{N + n'} \\n_{design} &= n_{srs} \cdot deff \\n_{opt} &= \frac{n_{srs} \cdot deff}{response \quad rate}\end{aligned}$$

จากสูตรกำหนดขนาดตัวอย่างข้างต้น เมื่อนำช่วงของความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนบวกลบ ร้อยละ 5 เข้าร่วมคำนวณประกอบกับอัตราการตอบของโครงการสำรวจที่ใกล้เคียงกัน การคำนวณด้วยสูตร

สำหรับการเลือกตัวอย่างชั้นเดียวคือ การหาค่า n_{srs} จากนั้นนำไปคูณกับค่า deff สำหรับโครงการสำรวจที่ใช้การสุ่มตัวอย่างสองชั้น (two-stage sampling) จะใช้ค่าขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับการออกแบบคือ n_{design} นำไปหารด้วยอัตราการตอบจากโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในอัตราร้อยละ 45 จึงได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม n_{opt}

ด้วยขนาดของประชากรเกินกว่า 100,000 ของกลุ่มเป้าหมายขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้จึงไม่น้อยกว่า 400 ตัวอย่าง ในพื้นที่ที่ถูกสำรวจครั้งนี้ และด้วยการเลือกตัวอย่างเป็นวิธีการเลือกตัวอย่างมากกว่า 1 ชั้นจึงมีค่า Deff เข้ามาเป็นตัวแปรในการเพิ่มขนาดตัวอย่างครั้งนี้ที่ใช้การเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการเดินแผนที่เริ่มต้นจากถนนหลัก (Main Street) เข้าทุกตรอกซอยเพื่อลดปัญหาความคลาดเคลื่อนจากการไม่ครอบคลุม (Non-Coverage Sampling) จากนั้นใช้การเลือกตัวอย่างแบบเชิงระบบ (Systematic Sampling) ในการเลือกตัวอย่างครัวเรือนในพื้นที่ที่ปรากฏในแผนที่ของพื้นที่ที่ถูกสำรวจ จากนั้นทำการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตัวอย่างในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างครัวเรือนในพื้นที่ที่ถูกสำรวจ จนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการตามสัดส่วนของประชากร

ในการเก็บข้อมูล คณะวิจัยได้มีระเบียบวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างและการเลือกตัวอย่างโดยพิจารณาวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งพบว่า ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมกับโครงการสำรวจครั้งนี้คือ ครั้งละไม่น้อยกว่า 2,000 ตัวอย่างต่อครั้ง (2,000 x 2) รวมทั้งสิ้นอย่างน้อย 4,000 ตัวอย่าง ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศตามสัดส่วนประชากร

จังหวัด	จำนวนคนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	จำนวนตัวอย่าง
เชียงใหม่	1,361,301	171
นครสวรรค์	877,619	110
กรุงเทพมหานคร	4,676,771	588
ชลบุรี	1,207,779	152
ลพบุรี	626,078	79
ราชบุรี	703,944	89
ปทุมธานี	931,815	117
ขอนแก่น	1,504,751	189
บุรีรัมย์	1,288,323	162
บึงกาฬ	338,325	43
นครศรีธรรมราช	1,259,286	158
สงขลา	1,122,691	141
รวม	15,898,683	2,000

1.2 เครื่องมือวัด (Measurement)

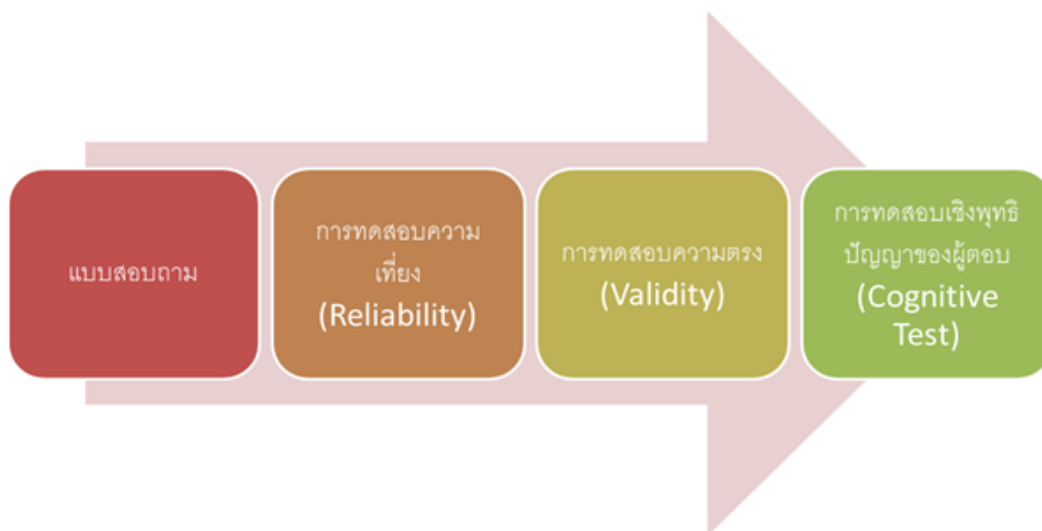
คณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล มีการดำเนินงานภายใต้หลักคิดที่ว่า “ตัดสุทให้พอดีกับผู้สวมใส่” ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบโจทย์วัตถุประสงค์ในการสำรวจโพลครั้งนี้ ในการออกแบบสอบถามหรือเครื่องมือในการสำรวจ เป็นการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือระหว่างคณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล คณะทำงาน ออย. และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยเชิงสำรวจมากกว่า 20 ปี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการทำสำรวจโพล โดยมีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

1. คณะวิจัยฯ ร่วมหารือกับ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นการสำรวจ
2. คณะวิจัยฯ ร่างแบบสอบถาม และส่งให้ ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) พิจารณาเห็นชอบ
3. ปรับแก้และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การออกแบบเครื่องมือ (Measurement)

ในการทำโพลสำรวจครั้งนี้ คณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล จะทำการพัฒนาเครื่องมือวัดและการพิจารณาเห็นชอบของคณะกรรมการ ออย. โดยผ่านการออกแบบตัวแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำโพลสำรวจ เรื่อง พฤติกรรมการใช้ฉลากผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชน

ภายหลังการออกแบบตัวแบบสอบถามและได้ทำการสัมภาษณ์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารหรือผู้แทนในสายงานภารกิจหลักของ อย. คณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล จะนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง และเมื่อได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะผู้แทนของ อย. แล้ว คณะวิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบใน 3 ด้าน คือ

- (1) การทดสอบความตรง (Validity Test)
- (2) การทดสอบความเที่ยง (Reliability Test) และ
- (3) การทดสอบเชิงพุทธิปัญญาของผู้ตอบ (Cognitive Test)

และเมื่อคณะวิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามและได้ผลการทดสอบแล้ว คณะวิจัยจะนำเสนอผลการทดสอบต่อคณะผู้แทนของ อย. เพื่อพิจารณาอีกครั้ง โดยเมื่อคณะผู้แทนของ อย. พิจารณาเห็นชอบแล้ว คณะวิจัยจะนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บสำรวจโพล และเพื่อนำข้อมูลจากการสำรวจสู่การประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานสรุปผล จัดทำข้อเสนอแนะ และเพื่อใช้ข้อมูลผลการสำรวจโพลในการสื่อสารสาธารณะเพื่อเสริมสร้าง การรับรู้ ความเข้าใจ และเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ที่ดีของ อย. ต่อไป

การทดสอบเครื่องมือ

จากนั้น แบบสอบถามที่ได้จะถูกนำไปทดสอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ ประชากรเป้าหมายที่จะทำการประเมินจริงด้วยการทดสอบความเที่ยง (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า เพื่อ ดูว่าข้อคำถามโดยภาพรวมทั้งชุดมีค่ามากกว่า 0.7 ซึ่งเป็นค่ากลางมาตรฐานหรือไม่ และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า แต่ละ ข้อคำถามด้วยเพื่อจะได้พิจารณาควรตัดออกจากแบบสอบถามหรือควรเก็บเอาไว้ในแบบสอบถาม นอกจากนี้ ยังมีการทดสอบความตรง (Validity) ที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของ อย. ร่วมพิจารณาว่า ข้อคำถามที่ออกแบบ มา นั้น ตรงกับวัตถุประสงค์และหลักการทฤษฎีหรือไม่มากนักน้อยเพียงไร

สิ่งที่น่าพิจารณา คือ ข้อเสนอของโครงการนี้จะมีวิธีการทดสอบแบบสอบถามที่เป็นวิธีที่หาได้น้อยมากใน ข้อเสนอของโครงการวิจัยต่าง ๆ ในประเทศ นั่นคือ การทดสอบเชิงพุทธิปัญญาของผู้ตอบ (Cognitive Test) โดย ทำการทดสอบใน 4 กระบวนการคือ กระบวนการรับรู้และเข้าใจถ้อยคำที่ใช้ในแบบสอบถาม กระบวนการรื้อฟื้น ข้อมูลออกมาจากความทรงจำ กระบวนการตัดสินใจ และกระบวนการจับคู่ข้อมูลในความคิดกับตัวเลือกหรือคำตอบ ในแบบสอบถาม โดยการทดสอบทั้งสามวิธีนี้จะทำให้สามารถปรับปรุงคุณภาพของแบบสอบถามได้ดีมากยิ่งขึ้น

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การชี้แจงเจ้าหน้าที่ของคณะวิจัยฯ และเครือข่ายนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่ง จะต้องเข้าฟังคำอธิบายและฝึกซ้อมการสัมภาษณ์ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Design) และ เก็บข้อมูลแบบ ผสมผสาน (Mixed Mode of Data Collection) เช่น การสัมภาษณ์ (Interview) หรือให้ผู้ถูก สัมภาษณ์ได้ตอบเอง (Self Administered) เพื่อลดทอนความคลาดเคลื่อนแบบ Non-sampling Error

การควบคุมการปฏิบัติงาน ดำเนินการโดยเครือข่ายคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือหัวหน้างาน ภาคสนามจากส่วนกลางภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการโครงการวิจัย ด้วยการแนะนำและควบคุมการ

ปฏิบัติงานของพนักงานเก็บข้อมูล และพนักงานตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามกรอบและขั้นตอนของโครงการวิจัยอย่างแท้จริง

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยเครือข่ายคณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเก็บข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณี ที่ตรวจพบว่าพนักงานเก็บข้อมูลผู้ใดสร้างข้อมูลขึ้นมาเอง งานสัมภาระของพนักงานผู้นั้นจะตกเป็นโมฆะทั้งหมดและจะดำเนินการขันธ์เด็ดขาดตามสัญญา โดยคณะวิจัย จะดำเนินการเก็บข้อมูลซ่อมจนครบถ้วนสมบูรณ์

1.4 การตรวจสอบความถูกต้องและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ดำเนินการโดยเครือข่ายคณาจารย์ ระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการโครงการวิจัย (Board of Project Directors) ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการวิเคราะห์สู่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การถ่วงน้ำหนัก คณะทำงานฯ นำคำตอบที่ได้จากคำถามปลายเปิดที่มีการจัดลำดับ 1 – 3 มาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลถ่วงน้ำหนักของแต่ละคำตอบโดยให้ค่าคะแนนน้ำหนักของคำตอบที่ได้อันดับ 1 มีจำนวนค่าความถี่ (frequency) เท่าไหร่นำมาคูณด้วย 3 คะแนน (weighted value x frequency) และคำตอบที่ได้ อันดับ 2 นำค่าความถี่คูณด้วย 2 และคำตอบที่ได้อันดับ 3 นำค่าความถี่คูณด้วย 1 จากนั้นหาผลรวมบวกทั้งหมด และปรับให้เป็นฐานร้อยละ 100 และทำการหาค่าสัดส่วนของแต่ละคำตอบที่ได้จากผลคูณด้วยค่าน้ำหนักและบวก รวมทั้งสิ้นโดยรวมทั้งหมดแล้วจะมีฐานเต็มค่าร้อยละ 100 พอดี

1.5 การปกปิดข้อมูล

คณะวิจัย สำนักงานวิจัยซูเปอร์โพล ถือเป็นจริยธรรมวิชาชีพความรับผิดชอบสูงสุดในการปกปิดข้อมูลขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ โดยเป็นหลักปฏิบัติที่ถืออย่างเคร่งครัดมาช้านานของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับโครงการศึกษาครั้งนี้ทุกคน

1.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

รายงานผลการสำรวจและข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ (Full Report) ตามข้อกำหนดความต้องการ และขอบเขตการดำเนินงาน (TOR) ภายใน 270 วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา

1.6.1 ระยะเวลาการดำเนินงาน เดือน มกราคม 2562 - สิงหาคม 2562

1.6.2 แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.ขออนุมัติโครงการ									
2.รวบรวมเนื้อหาและสถิติเพื่อการเตรียมคัดเลือกหัวข้อโพล									
3.วิเคราะห์กำหนดประเด็นและออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและกำหนดสัดส่วนตัวอย่างการสำรวจ (ครั้งที่ 1)									
4.ประสานงาน การสำรวจจัดเก็บข้อมูลโพลในพื้นที่ (ครั้งที่ 1)									
5.การประมวลผลวิเคราะห์ และสรุปผลการสำรวจข้อมูลโพล (ครั้งที่ 1)									
6.การเผยแพร่โพลตามช่องทางสื่อสารของ อย./ของผู้รับจ้าง (ครั้งที่ 1)									
7.วิเคราะห์กำหนดประเด็นออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและกำหนดสัดส่วนตัวอย่างสำรวจ (ครั้งที่ 2)									
8.ประสานงาน การสำรวจจัดเก็บข้อมูลโพลในพื้นที่ (ครั้งที่ 2)									
9.การประมวลผลวิเคราะห์ และสรุปผลการสำรวจข้อมูลโพล (ครั้งที่ 2)									
10.การเผยแพร่โพลตามช่องทางสื่อสาร ของ อย./ของ บริษัท ชูเปอร์โพล จำกัด (ครั้งที่ 2)									
11.จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์									

บทที่ 2 ผลการสำรวจ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับฉลากบนผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา,อาหาร,เครื่องสำอาง,หน้ากากอนามัย,น้ำยาล้างจาน)

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่า ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลำดับที่	ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค	ร้อยละ
1	อาหาร	89.4
2	ยาและเวชภัณฑ์	86.4
3	เครื่องสำอาง	60.1
4	วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (เช่น ยานอนหลับ , ยาลดความอ้วน เป็นต้น)	40.6
5	เครื่องมือแพทย์ (เช่น หน้ากากอนามัย, ถุงยางอนามัย เป็นต้น)	32.1
6	วัตถุอันตราย (ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรค, ทำความสะอาดพื้น, ฝ้านั่ง, เครื่องสุขภัณฑ์ เป็นต้น)	27.2
7	อุปกรณ์เครื่องครัว	12.1
8	ภาชนะที่ใช้ในครัวเรือน	4.0

จากการพิจารณาตารางที่ 1 เมื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างถึงผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค มีอะไรบ้าง พบว่า ร้อยละ 89.4 ระบุ อาหาร รองลงมาร้อยละ 86.4 ระบุ ยา และเวชภัณฑ์ ร้อยละ 60.1 ระบุ เครื่องสำอาง ร้อยละ 40.6 ระบุ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (เช่น ยานอนหลับ, ยาลดความอ้วน เป็นต้น) ร้อยละ 32.1 ระบุ เครื่องมือแพทย์ (เช่น หน้ากากอนามัย, ถุงยางอนามัย เป็นต้น)

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติท่านเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) ผ่านช่องทางใด

ลำดับที่	เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทาง	ร้อยละ
1	ห้างสรรพสินค้า	42.8
2	ร้านสะดวกซื้อ/โชว์ห่วย	31.0
3	ตลาดนัด	14.2
4	ออนไลน์	11.7
5	อื่น ๆ	0.3
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อพิจารณาตารางที่ 2 เมื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างถึงโดยปกติเลือกซื้อผลิตภัณฑ์(เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) ผ่านช่องทางใด พบว่า จำนวนมากหรือร้อยละ 42.8 ระบุ

ห้างสรรพสินค้า รองลงมาร้อยละ 31.0 ร้านสะดวกซื้อ/โชว์ห่วย ร้อยละ 14.2 ระบุ ตลาดนัด ร้อยละ 11.7 ระบุ ออนไลน์ และร้อยละ 0.3 ระบุ ช่องทางอื่น ๆ

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติก่อนท่านเลือกซื้อสินค้าท่านมักจะสังเกต เลข อย. ข้างบรรจุภัณฑ์ หรือหีบห่อทุกครั้งหรือไม่

ลำดับที่	ก่อนเลือกซื้อสินค้าจะสังเกต เลข อย.	ร้อยละ
1	สังเกต	44.1
2	ไม่สังเกต	55.9
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 3 โดยปกติก่อนเลือกซื้อสินค้ากลุ่มตัวอย่างมักจะสังเกต เลข อย. ข้างบรรจุภัณฑ์ หรือหีบห่อทุกครั้งหรือไม่ พบว่า ร้อยละ 44.1 ระบุ สังเกต และเกินครึ่งหรือร้อยละ 55.9 ระบุ ไม่สังเกต

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติ ก่อนซื้อสินค้า ท่านอ่านฉลากหรือไม่

ลำดับที่	ก่อนซื้อสินค้า อ่านฉลาก	ร้อยละ
1	อ่านทุกครั้ง	13.5
2	อ่านบางครั้ง	45.2
3	ไม่ค่อยได้อ่าน	36.2
4	ไม่อ่านเลย	5.1
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 4 โดยปกติ ก่อนซื้อสินค้า กลุ่มตัวอย่างอ่านฉลากหรือไม่ พบว่า ร้อยละ 13.5 ระบุ อ่านทุกครั้ง จำนวนมากหรือร้อยละ 45.2 ระบุ อ่านบางครั้ง ร้อยละ 36.2 ระบุ ไม่ค่อยได้อ่าน และร้อยละ 5.1 ระบุ ไม่อ่านเลย

ตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านมีความเข้าใจการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) มากน้อยเพียงใด

ลำดับที่	ความเข้าใจการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์	ร้อยละ
1	มากที่สุด	4.7
2	มาก	15.7
3	ปานกลาง	42.7
4	น้อย	24.4
5	น้อยที่สุด	10.3
6	ไม่เข้าใจเลย	2.2
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการพิจารณาตารางที่ 5 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงมีความเข้าใจการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) มากน้อยเพียงใด พบว่า ร้อยละ 4.7 ระบุ มากที่สุด ร้อยละ 15.7 ระบุ มาก จำนวนมากหรือร้อยละ 42.7 ระบุ ปานกลาง นอกจากนี้ร้อยละ 24.4 ระบุ น้อย ร้อยละ 10.3 ระบุ น้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 2.2 ระบุ ไม่เข้าใจเลย

ตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านรู้หรือไม่ว่าเลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน

ลำดับที่	เลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน	ร้อยละ
1	ไม่รู้	55.4
2	รู้	44.6
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อพิจารณาตารางที่ 6 ถึงกลุ่มตัวอย่างรู้หรือไม่ว่าเลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน ค้นพบว่า ร้อยละ 44.6 ระบุ รู้ และเกินครึ่งหรือร้อยละ 55.4 ระบุ ไม่รู้

ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่รูปแบบของเลข อย. แตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์

ลำดับที่	รูปแบบของเลข อย. แตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์	ร้อยละ
1	เห็นด้วย	67.6
2	ไม่เห็นด้วย	32.4
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 7 เมื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างถึงเห็นด้วยหรือไม่ที่รูปแบบของเลข อย. แตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 67.6 ระบุ เห็นด้วย และร้อยละ 32.4 ระบุ ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 8 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านอยากเห็นเลข อย. ในทุกผลิตภัณฑ์หรือไม่

ลำดับที่	อยากเห็นเลข อย. ในทุกผลิตภัณฑ์	ร้อยละ
1	อยากเห็น	80.7
2	ไม่อยากเห็น	19.3
	รวมทั้งสิ้น	100.0

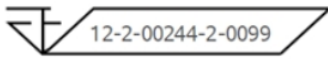
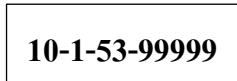
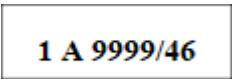
เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 8 ถึงกลุ่มตัวอย่างอยากเห็นเลข อย. ในทุกผลิตภัณฑ์หรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 80.7 ระบุ อยากเห็น และร้อยละ 19.3 ระบุ ไม่อยากเห็น

ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โดยปกติเวลาท่านซื้อสินค้าท่านใช้ข้อมูลอะไรในการตัดสินใจเลือกซื้อ

ลำดับที่	ใช้ข้อมูลอะไรในการตัดสินใจเลือกซื้อ	ร้อยละ
1	ราคา	33.0
2	รีวิว/ความนิยม/ชื่อเสียงของแบรนด์และผู้ผลิต	17.8
3	คุณภาพ/คุณสมบัติ/สรรพคุณ	16.9
4	ปริมาณ/ขนาด	8.4
5	ส่วนผสม/รสชาติ/แคลอรี	8.1
6	วันผลิต-วันหมดอายุ	5.3
7	ความปลอดภัย	4.7
8	โปรโมชั่น/แพคเกจสินค้า	4.5
9	วิธีการใช้งาน	1.3
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการพิจารณาตารางที่ 9 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยปกติเวลาซื้อสินค้าใช้ข้อมูลอะไรในการตัดสินใจเลือกซื้อ พบว่า ร้อยละ 33.0 ระบุ ราคา รองลงมาร้อยละ 17.8 ระบุ รีวิว/ความนิยม/ชื่อเสียงของแบรนด์และผู้ผลิต ร้อยละ 16.9 ระบุ คุณภาพ/คุณสมบัติ/สรรพคุณ ร้อยละ 8.4 ระบุ ปริมาณ/ขนาด ร้อยละ 8.1 ระบุ ส่วนผสม/รสชาติ/แคลอรี ร้อยละ 5.3 ระบุ วันผลิต-วันหมดอายุ ร้อยละ 4.7 ระบุ ความปลอดภัย ร้อยละ 4.5 ระบุ โปรโมชั่น/แพคเกจสินค้า และร้อยละ 1.3 ระบุ วิธีการใช้งาน

ตารางที่ 10 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านอยากเห็นรูปแบบของ เลข อย. แบบใดที่ปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์ และทำให้ท่านเชื่อว่าสินค้าดังกล่าว มีมาตรฐาน และปลอดภัย

ลำดับที่	อยากเห็นรูปแบบของ เลข อย. แบบ	ร้อยละ
1		84.4
2		10.9
3		2.7
4	xxx/25xx	2.0
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อพิจารณາตารางที่ 10 กลุ่มตัวอย่างอยากเห็นรูปแบบของ เลข อย. แบบใดที่ปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์ และทำให้เชื่อว่าสินค้าดังกล่าว มีมาตรฐาน และปลอดภัย พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.4 ระบุ อยากเห็นรูปแบบเลข อย. ในลำดับที่ 1 ร้อยละ 10.9 ระบุ อยากเห็นรูปแบบเลข อย. ในลำดับที่ 2 ในลำดับที่ 3 ร้อยละ 2.7 ระบุ อยากเห็นรูปแบบเลข อย. ในลำดับที่ 3 และร้อยละ 2.0 ระบุ อยากเห็นรูปแบบเลข อย. ในลำดับ 4

ตารางที่ 11 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง สาเหตุใดที่ท่าน ไม่อ่านข้อมูลบนฉลาก

ลำดับที่	สาเหตุไม่อ่านข้อมูลบนฉลาก	ร้อยละ
1	ตัวอักษรเล็กเกินไป	22.4
2	ฉลากไม่ดึงดูดไม่น่าสนใจ	19.7
3	เลือกจากราคาเป็นหลัก	16.2
4	ข้อมูลบนฉลากเข้าใจยาก	15.3
5	ไม่มีเวลาอ่าน	14.8
6	เลือกรสชาติเป็นหลัก	6.6
7	ข้อมูลไม่มีประโยชน์	4.7
8	อื่น ๆ	0.3
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 11 ถึงสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างไม่อ่านข้อมูลบนฉลาก พบว่า ร้อยละ 22.4 ระบุตัวอักษรเล็กเกินไป รองลงมาร้อยละ 19.7 ระบุ ฉลากไม่ดึงดูดไม่น่าสนใจ ร้อยละ 16.2 ระบุ เลือกราคาเป็นหลัก ร้อยละ 15.3 ระบุ ข้อมูลบนฉลากเข้าใจยาก นอกจากนี้ร้อยละ 14.8 ระบุไม่มีเวลาอ่าน ร้อยละ 6.6 ระบุ เลือกรสชาติเป็นหลัก ร้อยละ 4.7 ระบุข้อมูลไม่มีประโยชน์ และร้อยละ 0.3 ระบุ อื่น ๆ

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่าฉลากบนผลิตภัณฑ์รูปแบบใดที่ทำให้ท่านสนใจอยากจะอ่าน

ลำดับที่	ฉลากบนผลิตภัณฑ์รูปแบบที่ทำให้ท่านสนใจ	ร้อยละ
1	สัญลักษณ์	44.3
2	ข้อความ	26.5
3	ตาราง	13.7
4	QR code	8.2
5	บาร์โค้ด	6.9
6	อื่น ๆ	0.4
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 12 ถึงฉลากบนผลิตภัณฑ์รูปแบบใดที่ทำให้สนใจอยากจะอ่าน พบว่า จำนวนมากหรือร้อยละ 44.3 ระบุ สัญลักษณ์ รองลงมาร้อยละ 26.5 ระบุข้อความ ร้อยละ 13.7 ระบุ ตาราง ร้อยละ 8.2 ระบุ QR code ร้อยละ 6.9 ระบุ บาร์โค้ด และร้อยละ 0.4 ระบุ อื่น ๆ

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ท่านคิดว่าควรมีข้อมูลอะไรบ้างบนฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน)

ลำดับที่	ข้อมูลบนฉลากผลิตภัณฑ์	ร้อยละ
1	ส่วนประกอบ/ส่วนผสม	25.6
2	วันผลิต-วันหมดอายุ	25.0
3	ประโยชน์/สรรพคุณ/คุณสมบัติ	11.2
4	วิธีใช้	10.2
5	ราคา	7.4
6	อย. รับรอง	6.5
7	ขนาด/ปริมาณ	6.0
8	ชื่อแบรนด์/ชื่อผู้ผลิต/รีวิว	4.4
9	ผลข้างเคียง/ข้อควรระวัง	3.7
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการพิจารณาตารางที่ 13 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงคิดว่าควรมีข้อมูลอะไรบ้างบนฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) พบว่า ร้อยละ 25.6 ระบุ ส่วนประกอบ/ส่วนผสม ร้อยละ 25.0 ระบุ วันผลิต-วันหมดอายุ ร้อยละ 11.2 ระบุ ประโยชน์/สรรพคุณ/คุณสมบัติ ร้อยละ 10.2 ระบุ วิธีใช้ ร้อยละ 7.4 ระบุ ราคา ร้อยละ 6.5 ระบุ อย. รับรอง ร้อยละ 6.0 ระบุ ขนาด/ปริมาณ ร้อยละ 4.4 ระบุ ชื่อแบรนด์/ชื่อผู้ผลิต/รีวิว และร้อยละ 3.7 ระบุ ผลข้างเคียง/ข้อควรระวัง

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง โปรตรระบุข้อเพื่อให้ อย. นำมาปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์และรูปแบบของเลข อย.

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์และรูปแบบของเลข อย.	ร้อยละ
1	รูปแบบขนาดและสีสันทของตัวอักษรควรมีความโดดเด่น ข้อมูลน่าอ่าน	63.0
2	ควรมีการจัดวาง ข้อความให้เป็นระเบียบเป็นสัดส่วน	11.4
3	ควรใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่ายข้อความไม่ซับซ้อนและมีความชัดเจน	9.3
4	ควรมีการระบุความหมายของเลข อย.แต่ละตัว	8.4
5	ควรนำข้อมูลที่มีประโยชน์ นำมาใส่ในฉลากของผลิตภัณฑ์	4.0
6	ควรระบุวันผลิต-วันหมดอายุให้ชัดเจน	2.8
7	ควรระบุส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ให้ชัดเจน	0.4
8	ควรมีการระบุข้อมูลโภชนาการให้ชัดเจน	0.3
9	ควรมีการระบุข้อมูลผู้ผลิตให้ชัดเจน	0.2
10	ควรมีการระบุ เบอร์โทรของผู้ผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์	0.2
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อพิจารณาตารางที่ 14 เมื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์และรูปแบบของเลข อย. พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 63.0 ระบุ รูปแบบขนาดและสีสันทของตัวอักษรควรมีความโดดเด่น ข้อมูลน่าอ่าน ร้อยละ 11.4 ระบุ ควรมีการจัดวาง ข้อความให้เป็นระเบียบเป็นสัดส่วน ร้อยละ 9.3 ระบุ ควรใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่ายข้อความไม่ซับซ้อนและมีความชัดเจน ร้อยละ 8.4 ระบุ ควรมีการระบุความหมายของเลข อย. แต่ละตัว และรอง ๆ ลงไปตามลำดับ ดังที่ปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง ท่านอยากเห็น เลข อย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกัน มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน
อยากเห็นเลข อย. เป็นรูปแบบเดียวกัน	0	10	6.19	2.125

จากการวิเคราะห์ ตารางที่ 15 ถึงค่าเฉลี่ยที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามอยากเห็น เลข อย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกัน มากน้อยเพียงใด พบว่า อยากเห็นเลข อย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกันในระดับค่อนข้างมาก โดยพบมีค่าเฉลี่ยที่ 6.19 เมื่อค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 10 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง ถ้าในอนาคตหาก อย. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ เลข อย. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด

ข้อความ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน
ถ้าในอนาคต อย. มีการเปลี่ยนแปลง เลข อย.	0	10	6.55	1.843

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 16 ถ้าในอนาคตหาก อย. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ เลข อย. เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด ค้นพบว่า เห็นด้วยระดับค่อนข้างมาก พบว่า มีค่าเฉลี่ยที่ 6.55 เมื่อค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 10 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 17 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	เพศ	ร้อยละ
1	ชาย	47.0
2	หญิง	53.0
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 17 เกี่ยวกับเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 53 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 47 เป็นเพศชาย

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	อายุ	ร้อยละ
1	อายุ ต่ำกว่า 20 ปี	4.1
2	อายุ 20 – 29 ปี	26.5
3	อายุ 30 – 39 ปี	30.5
4	อายุ 40 – 49 ปี	22.8
5	อายุ 50 – 59 ปี	10.5
6	อายุ 60 ปีขึ้นไป	5.6
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อพิจารณาตารางที่ 18 ถึงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 4.1 ระบุ อายุ ต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 26.5 ระบุ อายุ 20 – 29 ปี ร้อยละ 30.5 ระบุ อายุ 30 – 39 ปี นอกจากนี้ร้อยละ 22.8 ระบุ อายุ 40 – 49 ปี ร้อยละ 10.5 ระบุ อายุ 50 – 59 ปี และร้อยละ 5.6 ระบุ อายุ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 19 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด

ลำดับที่	ระดับการศึกษา	ร้อยละ
1	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	11.0
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	14.8
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	27.2
4	อนุปริญญา / ปวส.	16.1
5	ปริญญาตรี	27.2
6	ปริญญาโท	3.5
7	ปริญญาเอก	0.1
8	ไม่ได้เรียนหนังสือ	0.1
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 19 ถึงระดับการศึกษาที่จบสูงสุด พบว่า ร้อยละ 11.0 ระบุ ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 14.8 ระบุ มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 27.2 ระบุ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 16.1 ระบุ อนุปริญญา/ปวส. ในขณะที่ร้อยละ 27.2 ระบุ ปริญญาตรี ร้อยละ 3.5 ระบุ ปริญญาโท และร้อยละ 0.1 ระบุ ปริญญาเอก และไม่ได้เรียนหนังสือ

ตารางที่ 20 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง อาชีพประจำของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	อาชีพประจำ	ร้อยละ
1	ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท	29.3
2	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	22.9
3	รับจ้างทั่วไป	20.1
4	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8.7
5	แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ	7.2
6	นักเรียน นักศึกษา	6.5
7	เกษตรกร	4.8
8	ว่างงาน	0.5
	รวมทั้งสิ้น	100.0

เมื่อวิเคราะห์ตารางที่ 20 ถึงอาชีพประจำของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 8.7 ระบุ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 29.3 ระบุ ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท ร้อยละ 22.9 ระบุ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 6.5 นักเรียน นักศึกษา นอกจากนี้ร้อยละ 20.1 ระบุ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 7.2 ระบุ แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ ร้อยละ 4.8 ระบุ เกษตรกร และร้อยละ 0.5 ระบุ ว่างงาน

ตารางที่ 21 แสดงค่าร้อยละของตัวอย่าง รายได้ส่วนตัวต่อเดือน

ลำดับที่	รายได้ส่วนตัวต่อเดือน	ร้อยละ
1	ต่ำกว่า 15,000 บาท	48.1
2	15,001 – 30,000 บาท	41.8
3	30,001 บาทขึ้นไป	10.1
	รวมทั้งสิ้น	100.0

จากการพิจารณาตารางที่ 21 ถึงรายได้ส่วนตัวต่อเดือน พบว่า ร้อยละ 48.1 ระบุ ต่ำกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 41.8 ระบุ 15,001 – 30,000 บาท และร้อยละ 10.1 ระบุ 30,001 บาทขึ้นไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม การใช้ฉลากผลิตภัณฑ์ในชีวิตประจำวัน

สำนักวิจัย ซูเปอร์โพล ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ “ฉลากผลิตภัณฑ์” ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง โปรดระบุ เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หรือเติมข้อความให้ตรงกับข้อเท็จจริง แบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับฉลากบนผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน)

1. ท่านคิดว่า ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่ อย. รับผิดชอบในการคุ้มครองผู้บริโภค มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1.อาหาร 2.ยาและเวชภัณฑ์ 3.เครื่องสำอาง 4.อุปกรณ์เครื่องครัว
 5.วัตถุอันตราย (ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อโรค, ทำความสะอาดพื้น, ผาผนัง, เครื่องสุขภัณฑ์ เป็นต้น)
 6.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (เช่น ยานอนหลับ , ยาลดความอ้วน เป็นต้น)
 7.เครื่องมือแพทย์ (เช่น หน้ากากอนามัย, ถุงยางอนามัย เป็นต้น) 8.ภาชนะที่ใช้ในครัวเรือน
2. โดยปกติท่านเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) ผ่านช่องทางใด
 1.ห้างสรรพสินค้า 2.ตลาดนัด 3.ออนไลน์ 4.ร้านสะดวกซื้อ/โชร่วย 5.อื่น ๆ ระบุ.....
3. โดยปกติก่อนท่านเลือกซื้อสินค้าท่านมักจะสังเกต เลข อย. ข้างบรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อทุกครั้งหรือไม่
 1.สังเกต 2.ไม่สังเกต
4. โดยปกติ ก่อนซื้อสินค้า ท่านอ่านฉลากหรือไม่
 1.อ่านทุกครั้ง 2.อ่านบางครั้ง 3.ไม่ค่อยได้อ่าน 4.ไม่อ่านเลย
5. ท่านมีความเข้าใจการอ่านฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน) มากน้อยเพียงใด
 1.มากที่สุด 2.มาก 3.ปานกลาง 4.น้อย 5.น้อยที่สุด 6.ไม่เข้าใจเลย
6. ท่านรู้หรือไม่ว่าเลข อย. ในแต่ละผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกัน 1.รู้ 2.ไม่รู้
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่รูปแบบของเลข อย. แตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์ 1.เห็นด้วย 2.ไม่เห็นด้วย
8. ท่านอยากเห็นเลข อย. ในทุกผลิตภัณฑ์หรือไม่ 1.อยากเห็น 2.ไม่อยากเห็น
9. โดยปกติเวลาท่านซื้อสินค้าท่านใช้ข้อมูลอะไรในการตัดสินใจเลือกซื้อ
.....
.....
10. ท่านอยากเห็นรูปแบบของ เลข อย. แบบใดที่ปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์และทำให้ท่านเชื่อว่าสินค้าดังกล่าว มีมาตรฐาน และปลอดภัย
 1.

10-1-53-99999

 2.

xxx/25xx

 3.

1 A 9999/46

 4.

 12-2-00244-2-0099

 5. อื่นๆ ระบุ.....
11. สาเหตุใดที่ท่าน **ไม่อ่านข้อมูลบนฉลาก**
 1.ข้อมูลบนฉลากเข้าใจยาก 2.ฉลากไม่ดึงดูดไม่น่าสนใจ 3.ข้อมูลไม่มีประโยชน์ 4.เลือกชาติเป็นหลัก
 5.เลือกจากราคาเป็นหลัก 6.ตัวอักษรเล็กเกินไป 7.ไม่มีเวลาอ่าน 8.อื่น ๆ ระบุ.....

หมายเหตุ ฉลากผลิตภัณฑ์ เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน เลข อย. คือ เลขทะเบียนที่อนุญาต

12. ท่านคิดว่าฉลากบนผลิตภัณฑ์รูปแบบใดที่ทำให้ท่านสนใจอยากจะทำ

[] 1.ตาราง [] 2.สัญลักษณ์ [] 3.บาโค้ด [] 4.QR code [] 5.ข้อความ [] 6.อื่น ๆ ระบุ.....

13. ท่านคิดว่าควรมีข้อมูลอะไรบ้างบนฉลากผลิตภัณฑ์ (เช่น ยา, อาหาร, เครื่องสำอาง, หน้ากากอนามัย, น้ำยาล้างจาน)

.....
.....

14. โปรดระบุข้อเสนอแนะเพื่อให้ ออย. นำมาปรับปรุงพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์และรูปแบบของเลข ออย.

1.....

2.....

3.....

15. ท่านอยากเห็น เลข ออย. บนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบเดียวกัน มากน้อยเพียงใด (โดย 0 - ไม่อยากเห็น และ 10 - อยากเห็นมากที่สุด)

ไม่อยากเห็น		ปานกลาง								มากที่สุด
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

16. ถ้าในอนาคตหาก ออย. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ เลข ออย. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด (โดย 0 - ไม่เห็นด้วย และ 10 - เห็นด้วยมากที่สุด)

ไม่เห็นด้วย		ปานกลาง								เห็นด้วยมากที่สุด
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ [] 1. ชาย [] 2.หญิง 2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษาที่จบสูงสุด

[] 1.ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า [] 2.มัธยมศึกษาตอนต้น [] 3.มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. [] 4. อนุปริญญา/ปวส.
[] 5.ปริญญาตรี [] 6.ปริญญาโท [] 7.ปริญญาเอก [] 8.ไม่ได้เรียนหนังสือ

4. อาชีพประจำ

[] 1.ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ [] 2.ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท [] 3.ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว [] 4.นักเรียนนักศึกษา
[] 5.รับจ้างทั่วไป [] 6.แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ [] 7.เกษตรกร [] 8.อื่น ๆ.....

5. รายได้ส่วนตัวต่อเดือน..... บาท

6. ปัจจุบันท่านพักอาศัย อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้เก็บแบบสอบถาม.....วัน/เดือน/ปี.....

ภาคผนวก ข.

ภาพขณะปฏิบัติงาน (ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม)

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ภาคผนวก ค.
สื่ออินโฟกราฟิก (Infographic)

สื่ออินโฟกราฟิก (Infographic)

